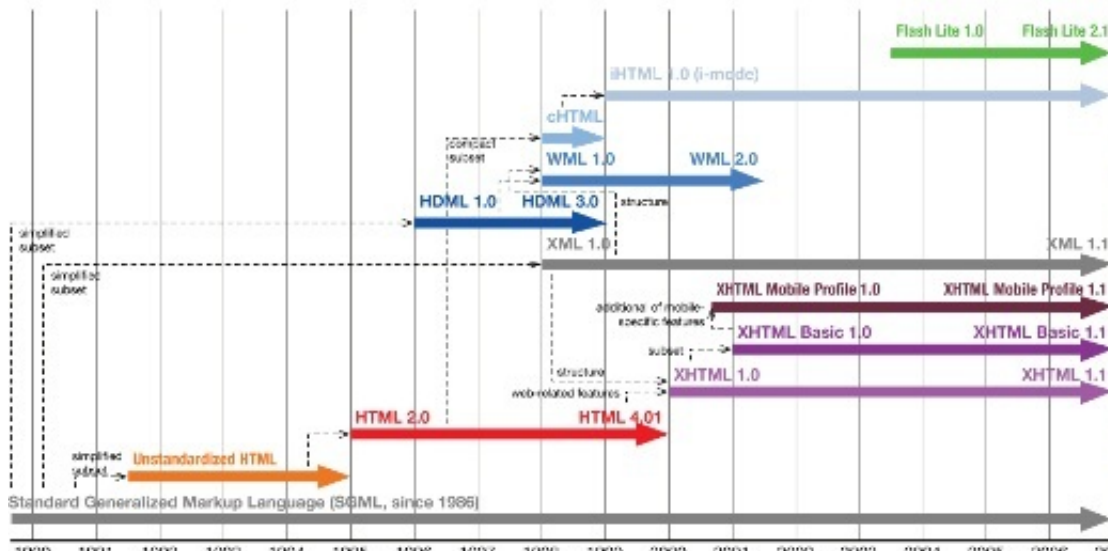

Autors: **Labi** Raksta ID= 165

Mobilā WEBa attīstība no programmēšanas viedokļa

Evolution of Mobile Web-Related Markup Languages

Drošivien daudzi pamanījuši, ka lielākajā daļā ārzemju (un ne tikai) rakstu *mobiles WEBS* ir taspats, ko es (un netikai) saucu par WAPu. Būtībā *mobiles WEBS* ir pareizāks nosaukums, bet ja jau WEBS (mājaslapas) tiek saukts par Internetu (Internets ir pakalpojums nevis pašas mājaslapas), tad tikpat labi varētu mobilo WEBu (mājaslapas) saukt par WAPu (WAP ir Bezvadu aplikāciju protokols, nevis pašas mājaslapas). Šis ievads bija domāts, lai varētu labāk saprast bloga virsrakstu, tagad var ķerties pie tēmas.

Tātad viss ko es rakstīšu ir redzams augšējā attēlā, kuru atradu mūsdienu zināšanu citadelē - vikipēdijā. Attēla nosaukums ir "Evolution of Mobile WEB-Related Markup Languages" latviski - Mobilā WEBa "iezīmēšanas" programmēšanas valodu attīstība ("iezīmēšana" nozīmē visu, kas attiecas uz mājaslapas dizainu - izkārtojums, tabulas, fonti utt.). Grafikā redzams, ka mobilais Internets parādījies apmēram tajā pašā laikā, kad parādījās paši telefoni - 1991. gada vidū, tad pirmā mobilā WEBa programmēšanas valoda bija *nestandardizētā HTML*. Drošivien tajā laikā WAPs pasaulē bija pieejams tikai testa režīmā, jo neticas, ka jau tad tika ražoti telefonu ar mobilā Interneta atbalstu, tāpat eksistēja arī *HTML 2.0 un HDML* (handheld device markup language) līdz 1998. gadā parādījās manuprāt pirmās nopietnās WAP "iezīmēšanas" valodas - *WML 1.0* (wireless markup language) un *cHTML* (compact HTML), cik zinu tajā laikā arī sākās mobilā Interneta pakalpojuma sniegšana. Par cHTML neko sīkāk nezinu, bet ar WML veidotās mājaslapas bija pirmās, kuras varēja apskatīt ar nekrāsainajiem displejiem un var apskatīt arī tagad (Nekrāsainās WAP lapas). Izrādās, ka pirmās krāsainās mobilās mājaslapas parādījās 1999. gadā līdz ar *i-mode HTML* ieviešanu. Kopš 2000. gada WAP lapas varēja veidot arī XHTML valodā, kas bija efektīvāka nekā vecā HTML, bet jau tā paša gada beigās parādījās arī pirmais tieši WAPam paredzētais

XHTML Mobile Profile 1.0, kas ir bieži sastopams arī mūsdienu WAP mājaslapās. Pēdējais, ko būtu vērts pieminēt ir 2003. gada vidus, kad mobilajās ierīcēs tika ieviest arī *Flash Lite 1.0* atbalsts, kas ļauj izmantot lielāko daļu no "dinamiskās iezīmēšanas" iespējām, bet cik esmu novērojis, tas gandrīz nekur netiek izmantots, vienīgi dažiem telefoniem ir Flash menu un motīvi. Žēl, ka šajā grafikā papildus nav norādītas arī JavaScript un CSS valodas, būtu interesanti apskatīties, kad tās tika "ielaiestas" mobilajā WEBā.

Runājot par latviešu WAPa attīstību, grafikā redzams, ka pēdējā nekrāsainā "iezīmēšanas" valoda *WML 2.0* beidza attīstīties 2001. gada vidū, bet pirmās nopietnās krāsainās latviešu WAP lapas prādījās labi, ja 2005. gadā un vēl šobrīd ir samērā daudz nekrāsaino mobilo mājaslapu, kas teorētiski skaitās ļoti novecojušas. Protams, ka tas nav slikti, jo Latvijā vēl ir daudz telefonu, kas ļoti labi uztver *WML 2.0*, taču būtu vēlams tiekties uz jaunākajiem standartiem, kamēr mobilo ierīču ražotāji nav atslēguši *WML 2.0* savos iebūvētajos pārlūkos, bet laikam nenotiks tuvākajā laikā.

Labots: 15:53 14-10-10 Uzrakstīts:13:37 14-10-10